

TALMANSKONFERENSENS FÖRSLAG 1/2010 rd

Talmanskonferensens förslag till lag om ändring av 10 och 71 § i lagen om riksdagens tjänstemän och till ändring av 73 § i riksdagens arbetsordning och av reglementet för riksdagens kansli

FÖRSLAGETS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Talmanskonferensen föreslår ändringar i riksdagens administrativa bestämmelser för att utveckla arbetet vid riksdagens kansli. Förslaget har samband med planer och beslut i anknytning till det projekt för utveckling av riksdagsförvaltningen (Halkeprojektet) som genomfördes 2008 och 2009.

Syftet med förslaget är att tydliggöra de administrativa makt- och ansvarsrelationerna och se över de administrativa bestämmelserna. Kanslikommissionen behåller sin nuvarande ställning.

Talmanskonferensen föreslår att förvaltningsdirektören ska få större och självständigare befogenheter. De nya administrativa bestämmelserna hjälper också att utveckla och samordna ledningen av kansliet. Arbetet inom kansliets ledningsgrupp kan utvecklas när det finns bestämmelser om gruppens och uppgifter.

De föreslagna ändringarna avses träda i kraft under riksmötet 2010.

ALLMÄN MOTIVERING

1 Kanslikommissionens sammansättning och uppgifter

Kanslikommissionens nuvarande arbetssätt anses i princip vara lämpliga med tanke på arbetet i riksdagen. Kommissionen ska emellertid kunna kompletteras med personer från riksdagsgruppernas ledning.

Riksdagsgrupperna kan kopplas fastare till kanslikommissionen exempelvis genom att inte bara talmännen utan även riksdagsledamöter från riksdagsgruppernas ledning väljs till medlemmar och ersättare i kommissionen. En inoffi-

ciell överenskommelse om en sådan praxis kunde träffas mellan riksdagsgrupperna och tas i bruk vid ingången av valperioden 2011—2014. Då behöver bestämmelserna om kanslikommissionens sammansättning och beslutförhet inte ändras.

Antalet fördragande i kanslikommissionen förblir oförändrat men genom förslaget garanteras en adekvat expertis som stöd för kanslikommissionens beslutsfattande.

Rätten att lägga förslag till räkenskapsstadga för riksdagen (460/1988) övergår från talmanskonferensen till kanslikommissionen. Detta sker

genom en ändring i 73 § i riksdagens arbetsordning (40/2000).

2 Ledningsförhållandena vid riksdagens kansli

Enligt 75 § i riksdagens arbetsordning är riksdagens generalsekreterare sekreterare för riksdagen och chef för riksdagens kansli.

I dagsläget utnämner generalsekreteraren alla andra riksdagstjänstemän än dem som ska utnämnas av kanslikommissionen. Denna utnämningssrätt kan även flyttas över på förvaltningsdirektören i vissa delar. Det innebär att förvaltningsdirektören utnämner de tjänstemän på förvaltningsavdelningen som inte ska utnämnas av kanslikommissionen. Ändringen i utnämningssrätten kan ske genom att lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003) ändras. Ändringarna i 10 och 71 § i den lagen avser att precisera riksdagens generalsekreterares och förvaltningsdirektörs befogenheter.

Generalsekreterarens och förvaltningsdirektörens befogenheter finns uppräknade i reglementet för riksdagens kansli (320/1987). För att garantera förvaltningsdirektören självständig befogenhet föreslår talmanskonferensen att generalsekreterarens rätt att i vissa fall överta ett ärende av en annan tjänsteman slopas.

Förvaltningsdirektörens uppgifter är primärt sammankopplade med de uppgifter som hör till förvaltningsavdelningen. Avdelningens uppgiftsbeskrivning kan preciseras och uppdateras. Utöver den generella styrningen av ekonomi och personal har fastighets- och IT-ärenden sedan länge hört till avdelningens primära uppgifter.

Det finns för närvarande inga andra bestämmelser om ansvaret och befogenheterna för avdelnings- och enhetscheferna vid riksdagen utom den övergripande 19 § om förmansuppgifter i reglementet för riksdagens kansli. Också enhetscheferna ska hädenefters dela ansvaret för att förvaltningen vid riksdagens kansli blir effektiv och utvecklas kontinuerligt.

3 Ledningsgruppen för riksdagens kansli

Ledningsgruppen för riksdagens kansli har redan i flera års tid sammankommit regelbundet under etablerade former. De viktigaste ärendena på gruppens agenda har under de senaste åren varit det administrativa utvecklingsprojektet, arbetstiderna vid kansliet, det nya lönesystemet, utbildningsfrågor och resultat- och ekonomiplaneringen. Men det har saknats specifika bestämmelser om gruppen.

De flesta ministerier har två slags ledningsgrupper som behandlar frågor som gäller hela ministeriet:

1. en ledningsgrupp för ministeriet som leds av ministern eller ministrarna och
2. en tjänstemannaledningsgrupp som leds av kanslichefen (kallas i vissa bestämmelser avdelningschefernas möte, styrgrupp eller beredande/administrativ ledningsgrupp).

Bestämmelserna om ledningsgrupperna har kontinuerligt uppdaterats på ministerierna. Samtliga ministerier har administrativa bestämmelser om ledningsgrupperna som setts över under de fyra senaste åren.

Kanslikommissionen kan analogt tänkas motsvara ett ministeriums ledningsgrupp med den skillnaden att kanslikommissionen också fattar de slutliga besluten (på ministerierna är det ministern som gör det). Riksdagens tjänstemannaledningsgrupp motsvarar till sin funktion närmast de tjänstemannaledningsgrupper som leds av kanslicheferna.

Det administrativa utvecklingsprojektet gav vid handen att ledningen behöver förbättras. Det naturliga sättet att driva frågan är att föreskriva om riksdagskansliets ledningsgrupps status och uppgifter.

4 Förslagets konsekvenser

Förslaget kommer inte att få några direkta ekonomiska konsekvenser och påverkar inte personalnumerären vid kansliet. Ledningsutvecklingen siktar mot en effektivare verksamhet som på sikt genererar besparingar.

Förslaget påverkar inte vare sig miljön, jämställdheten eller jämlikheten.

5 Hur ärendet har beretts

Riksdagens kanslikommission tillsatte den 11 juni 2009 en författningskommitté för att bereda ändringar i författningarna som ska utveckla verksamheten vid riksdagens kansli. Kommittén

bad i december 2009 riksdagsgrupperna och personalorganisationerna yttra sig om det viktigaste förslagen. Den överlämnade sin rapport till kanslikommissionen den 8 april i år.

DETALJMOTIVERING

1 Lagen om riksdagens tjänstemän

10 §. Paragrafen gäller utnämningen av andra riksdagstjänstemän än generalsekreteraren. I dagsläget är det generalsekreteraren som beslutar om utnämningen till andra tjänster och tjänsteförhållanden för viss tid vid riksdagens kansli, förutsatt att det inte är kanslikommissionen som har utnämningssrätten. Men enligt förslaget får förvaltningsdirektören rätt att utnämna förvaltningsavdelningens tjänstemän till tjänster eller tjänsteförhållanden. På denna punkt övergår alltså utnämningssrätten från generalsekreteraren till förvaltningsdirektören.

71 §. Talmanskonferensen föreslår att 1 mom. ändras för att den ska motsvara den utnämningssrätt som förvaltningsdirektören föreslås få i 10 §.

2 Riksdagens arbetsordning

73 §. *Kanslikommissionens uppgifter.* Kanslikommissionens förslagsrätt föreslås bli utvidgad i fråga om riksdagens räkenskapsstadga genom en ändring av 7 punkten. När det gäller riksdagsinterna förvaltningsbestämmelser är det i regel talmanskonferensen som med stöd av 6 § i riksdagens arbetsordning har förslagsrätt.

Riksdagens räkenskapsstadga har inga direkta beröringspunkter till det konstitutionella arbetet i riksdagen. Förslagsrätten kan följaktligen ges över till kanslikommissionen som har det övergripande ansvaret för riksdagsadministrationen.

3 Reglementet för riksdagens kansli

4 a §. Den föreslagna nya paragrafen föreskriver om ledningsgruppen för riksdagens kansli: dess status, uppgifter och medlemmar. Ledningsgruppen ska bl.a. säkerställa att kontakterna i huset fungerar och att informationen går fram. Bestämmelsen är flexibelt formulerad när det gäller ledningsgruppens uppgifter för att den inte ska behöva ändras om rutinerna eventuellt läggs om vid kansliet. Tanken är att varje tjänstemannaförening som godkänts som förhandlingspart (se 46 § i lagen om riksdagens tjänstemän) ska ha en representant i ledningsgruppen.

10 §. Förvaltningsavdelningens uppgifter har förändrats och utvidgats bl.a. när det gäller informationsadministrationen. Talmanskonferensen föreslår att uppgiftslistan i 2 mom. moderniseras.

19 §. Enligt det nya 1 mom. ska avdelnings- och enhetscheferna ansvara för att verksamheten på respektive enhet är effektiv och rationell och att den utvecklas. En sådan regel saknas i de gällande administrativa bestämmelserna.

24 §. Talmanskonferensen föreslår smärre nya inslag i förvaltningsdirektörens uppgifter. Hela paragrafen skrivs om för tydlighetens skull. I 2 punkten föreslås det att förvaltningsdirektören ska föredra de ärenden som enligt 10 och 71 § i lagen om riksdagens tjänstemän ska avgöras av generalsekreteraren och avgöra de utnämnings- och anställningsärenden som hör till förvaltningsdirektören.

Fastighetsbyrån ska fortsatt med stöd av 13 § i reglementet ha hand om disponentskapet enligt den nuvarande 2 punkten. Kanslikommissionens beslut om disponentskapet för fastigheter-na (KTK 18.12.1986, 11 §) måste också ändras så att det i fortsättningen är chefen för fastig-hetsbyrån som är disponent för fastigheterna.

Talmanskonferensen föreslår att den nuvaran-de 3 punkten spjälks upp och får numreringen 3 och 5. I den nya 3 punkten föreskrivs det att för-valtningsdirektören ska ha ett sammantaget an-svar för att riksdagskansliets förvaltning är ef-fektiv och rationell och utvecklas.

28 §. I 72 § 3 mom. i riksdagens arbetsordning står det att föredragande i kanslikommissionen är riksdagens generalsekreterare och riksdagens förvaltningsdirektör samt de andra tjänstemän vid riksdagens kansli som kanslikommissionen har förordnat till föredragande. Dessutom sägs det i 18 § 2 mom. 4 punkten i reglementet för riksdagens kansli att generalsekreteraren i kans-likommissionen ska föredra de viktigaste utnäm-ningsärendena inom kansliet i enlighet med vad kanslikommissionen förordnar. Oftast har det varit förvaltningsdirektören som föredragit de övriga ärendena i kanslikommissionen.

Många kommuner har tagit i bruk en besluts-modell, där kommundirektören är föredragande men den sektorschef som berett ärendet infinner sig under behandlingen för att svara på frågor. I det nya 3 mom. föreslås ett liknande förfarande vid kanslikommissionens möten.

29 §. Generalsekreteraren kan i nuläge i enskil-da fall avgöra ett ärende som hör till en annan tjänsteman vid riksdagens kansli. Talmanskon-ferensen föreslår att denna rätt upphävs genom att 29 § 2 mom. i reglementet stryks.

4 Ikraftträdande

Ändringarna i lagen om riksdagens tjänstemän, riksdagens arbetsordning och reglementet för riksdagens kansli avses träda i kraft under riks-mötet 2010.

Talmanskonferensen förslår följaktligen med hänvisning till 6 § 1 mom. 7 och 8 punkten i riks-dagens arbetsordning

att riksdagen ändrar lagen om riksdagens tjänstemän, 73 § i riksdagens ar-betsordning och reglementet för riksdagens kansli som följer:

1.

Lag om riksdagens tjänstemän

I enlighet med riksdagens beslut
ändras som följer:

10 §

I riksdagens arbetsordning (40/2000) före-skrivs om val av riksdagens generalsekreterare. Kanslikommissionen beslutar om utnämning till andra tjänster och tjänsteförhållanden för viss tid vid riksdagens kansli för vilka särskilda behöri-getsvillkor finns angivna i reglementet för riks-dagens kansli (320/1987). Riksdagens general-

sekreterare beslutar om utnämning till övriga tjänster och tjänsteförhållanden för viss tid vid riksdagens kansli med undantag för tjänster och tjänsteförhållanden vid förvaltningsavdelningen där utnämningsbeslutet fattas av riksdagens för-valtningsdirektör.

— — — — —

71 §

Beslut om överföring av en tjänst inom ett ämbetsverk, förflyttning av en tjänsteman med stöd av 25 §, ombildning av ett tjänsteförhållande till tjänsteförhållande på deltid, skriftlig varning, permittering av en tjänsteman, avstängning från tjänsteutövning, uppsägning av en

tjänsteman och hävning av ett tjänsteförhållande fattas på föredragning enligt följande:

1) vid riksdagens kansli av kanslikommissionen, riksdagens generalsekreterare eller riksdagens förvaltningsdirektör enligt vem som har beslutat om utnämningen till tjänsten eller tjänsteförhållandet,

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Riksdagens beslut

om ändring av 73 § i riksdagens arbetsordning

I enlighet med riksdagens beslut, tillkommet på det sätt som 52 § 1 mom. i grundlagen föreskriver, *ändras* i riksdagens arbetsordning av den 17 december 1999 (40/2000) 73 § 7 punkten som följer:

73 §

Kanslikommissionens uppgifter

7) lägga förslag till räkenskapsstadga för riksdagen,

Kanslikommissionen skall

Detta beslut av riksdagen träder i kraft den 20 .

3.

Riksdagens beslut

om ändring av reglementet för riksdagens kansli

I enlighet med riksdagens beslut *upphävs* i reglementet för riksdagens kansli av den 13 februari 1987 (320/1987) 29 § 2 mom., *ändras* 10 § 2 mom. och 24 §, sådana de lyder, 10 § 2 mom. delvis ändrat i riksdagens beslut 168/1992 och 722/2000 och 24 § delvis ändrad i nämnda beslut 722/2000 och i riksdagens beslut 1200/2003, samt *fogas* till reglementet en ny 4 a §, till 19 § ett nytt 1 mom., varvid det nuvarande 1 mom. blir 2 mom, och till 28 § ett nytt 3 mom. som följer:

Riksdagens kanslis uppgifter och organisation

4 a §

Ledningsgruppen för riksdagens kansli bereder och samordnar ärenden som gäller kansliets verksamhet. Till ledningsgruppen hör riksdagens generaldirektör som ordförande samt avdelnings- och enhetscheferna och personalrepresentanterna som medlemmar. Ordföranden kan kalla in också andra riksdagstjänstemän till mötena.

10 §

Förvaltningsavdelningen ska dessutom behandla ärenden som gäller

1) riksdagens budget och ekonomi, planering av verksamheten och ekonomin och bevakningen av dem,

2) personalplaneringen och personalförvaltningen vid riksdagens kansli i allmänhet,

3) fastigheter som riksdagen besitter och lokaler som riksdagen använder samt inventarierna i dem,

4) riksdagen informationstekniktjänster,

5) i lagen om riksdagsmannaarvode (328/1947) angivna och därmed jämförbara åtgärder samt

6) budgetarna samt bokföringen och betalningsrörelsen för riksdagens justitieombudsmans kansli.

19 §

Avdelnings- och enhetscheferna ansvarar för att verksamheten på respektive avdelning eller enhet är effektiv och rationell och utvecklas.

24 §

Förvaltningsdirektören ska, utöver vad som bestäms i 19 §,

1) organisera kanslikommissionens sammanträden och vara föredragande i kanslikommissionen,

2) föredra de ärenden som enligt 10 och 71 § i lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003) ska avgöras av generalsekreteraren och avgöra de ärenden som enligt de paragraferna hör till förvaltningsdirektören,

3) ansvara för att riksdagskansliets förvaltning är effektiv och rationell och utvecklas,

4) se till att riksdagens kanslis resurser och organisationsstruktur samt planerings-, besluts-, verksamhets- och uppföljningssystemen är ändamålsenliga samt även annars dra försorg om kontinuerlig planering och utveckling av kansliets personalförvaltning och övriga förvaltning samt

5) ordna behövligt samarbete med riksdagens justitieombudsmans kansli, statens revisionsverk och forskningsinstitutet för internationella relationer och EU-frågor.

28 §

Byråcheferna vid förvaltningsavdelningen får vara närvarande vid kanslikommissionens möten när kommissionen behandlar ärenden som hör till respektive byrås ansvarsområde. Kanslikommissionen kan också tillåta andra riksdagstjänstemän att närvara.

Detta beslut av riksdagen träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 20 april 2010

Sauli Niinistö
Riksdagens talman

Seppo Tiitinen
Riksdagens generalsekreterare